Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0001-9

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0002-5

7729

THESES QVINQVAGINTA.

Ex textibus juris & ibid.

Interpp. notat: juxta Libri Inſt. Imperial. Primi materias collectæ.

De quibus

Intra parietes privatos extraordinariè,

DANTE DEO,

M. CASPARO CASP. F. IVNGERMANO LIPSIEN.

proponente.

Reſpondebit

LEONHARDVS LEONH. F. OLHAFFIVS LIPſienſis.

LIPSIAE, ad D. M. Iunij.

Impreſſæ Halæ Sax. Anno M. DC.

poſt χιϛογονίαν,

Ingenij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Dn̄o Magno Lebzeltero J.U. Candidato [illegible] fautori et Amico [illegible] dedi Anno M.D.C.

1600

6/

23.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0003-0

VIRIS
Dignitate, Doctrina, Prudentia, Virtute, Uſu rerum longo, præſtantiſſ. clariſſ.

DOMINO IOHANNI ROSBACHIO V. I. DOCTORI ET SCABINATUS qui Illuſtriſſ. Electori Saxon. &c. eſt Lipſiæ, Aſſeſſori digniſſimo.

NEC NON

DOMINO LEONHARDO OLHAFFIO SENATORI ET Ædili Rei Lipſienſis Publicæ eximio, &c.

Dominis, Fautoribus, Patronis meis colendiſſimis.

Sequentes

Filij & Affinis ipſorum in ſtudio Iuris primitias.

Offero, Dicoq;

M. Caſparus Caſp. F. Iungerman. Lipſien.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0004-6

Dn. COLLEGIS S.

PRæter illas centum & aliquot, de quibus unà cum inſtit. lib. 1. textu diſputationibus inter nos Domini Collegæ, placidè eſt actum privatis; quæſtiones ad Dni. Reſpondentis petitionem opera tumultuaria congeſtæ ſunt aliæ ſequentes: Ad quarum ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ vos Domini Collegæ, Reſpondens & ego amicè invitamus, loco ſolito extraordinariè habendam. V.

ἐκ θεοῦ ἀρχώμεσθα καὶ εἰς θεὸν ἔργα τελῶμεν.

I.

ERror communis non facit jus. L. 39. quod non ratione D. de ll. l. addictos, 29. ibi, contra hominis: C. de appell. & §. 7. ſed cum, ibi, tam Divi & ibi Hot. Inſtit. de teſtam. ordin. Cujac. 10. obſerv. 13. Vide & Alberic. ad l. 3. Barbarius. n. 9. de off. prætor. Diſſ. gl. & DD. ad d. l. Barbarius. 3. & l. 1. C. de teſtam. Gabr. Rom. com. concl. 1. de prob. concl. 8. in pr. P. Peck. ad c. 6. n. 13. de R. I. in 6.

II.

Præcepta juris ſunt tria: quorum primo, Honeſtas dictatur, quam à caſtitate minus rectè quidam videntur ſeparare; ſta-

tuendo legatum uxori ſub conditione: Si vixerit honeſtè; etiam ad ſecunda tranſeunti vota deberi; Non verò quando ita; ſi caſtè vixerit.

Vide c. cum igitur, ibi, ut metu caſtarum. Novel. 2. de non eligendo ſecundo nubentes: Aldobr. ad §. juris. Inſtit. de Iuſt. & jur. n. 4. & 5. Facit & Apoſtol. gentiũ. 1. ad Timoth. 5. verſ. 14. volo autem, &c.

Diſſ. Angelus & Thom. Grammat. ad d. §. juris.

III.

Secundum vetat offenſionem non defenſionem: Hæc enim adverſus vim & injuriam omni jure, etiam naturali, competit.

L. 4. ita in pr. & l. 45. ſcientiam. §. 4. qui cum. Ad l. Aquil. c. de dilecto. 6. de ſent. excomm. in 6. Covarr. in Clem. unic. de Homicid. relect. 3. §. un. num. 1. Vid. Barth. Romul. ad l. 3. de Iuſt. & jure. ſeu in comp. homicid. n. 4. ibi, Adtollendam. & n. 5.

Contrà gl. & Iaſ. ad l. 3. ut vim. n. 22. de Iuſt. & Iur. quorum hic plures refert. Faciunt quæ tradit ad eand. L. ut vim. Iohan. Bolog. n. 64.

IV.

Soli tamen homini, non beſtijs tributa eſt. (a) Quippe inculpatæ tutelæ moderationem requirit: (b) & aliàs beſtias lædere illicitum eſſet: Etenim ubi permiſſa eſt defenſio, ibi prohibita offenſio. (c)

(a) *d. l. 3. ut vim. ibi, cum inter homines. d. l. 4. itaque in pr. ibi, naturalis ratio.*

Contrà

Contrà gl. ad d. l. 3. ut vim. de I. & I. Cornar. 1. comm. c. 4. in f. & c. 6. n. 8. Vacon. à Vac. 1. de clar. n. 9. Port. n. 10. & ibi Iaſ. n. 11. §. juris præcept. de juſt. & jure. Vide & Coraſ. 2. part. de jur. Civil. in art. c. 8.

(b) *L. 1. C. unde vi. & §. 4. qui cum aliter, ibi, hoc tuendi duntaxat, non etiam ulciſcendi. l. 45. ſcientiam. ad l. Aquil. & c. 18. ſignificaſti. ibi, quia tamen id fieri de Homicid.*

(c) *Fac. Br. (vel quisquis ille ſit) ad l. 3. ut vim, ibi, Et ratio. d. t. de qua ratione latius Bolog. eod. n. 11. & 12. & arg. à contrario ſenſu illius vulgati: Vbi offenſio eſt permiſſa ibi defenſio prohibita. l. 3. continet. ibi, non eam. ff. quod metus cauſ.*

V.

Moderatio autem illa juxta *d. l. 3. ut vim. & d. c. ſignificaſti. ext. de Homicid. &c.* conſiſtit in Propulſando vim & injuriam: Et proinde ab eo qui prouocatus ad duellum ſponte proſiluerit & provocantem occiderit, non obſervatur. (a) Ad moderatam tamen tutelam ut in ipſo conflictu vehementiâ antagoniſtæ confugiat, compelli poteſt.

(a) *L. 4. itaq; ibi, nam adverſus periculum. l. 45. ſcientiam. §. 4. qui cum aliter. Ad. l. Aquil. Vid. & l. 9. furem. Ad. l. Corn. de ſicar. Gail. 1. de pace publ. c. 16. num. 6. Clar. queſt. 60. verſ. nunc quæro. Bocer. c. 2. ibi. At licet alicui. lib. 2. de jure belli. & duelli.*

Diſſ. Iac. Novellus in tr. de defenſ. omnium reorũ ſub tit. Homicida quibus ex cauſis à pœna mortis. n. 63. & 64. Vid. & VVeſenb. 1. conſil. 19. n. 16.

VI.

Vt ictum primum adverſarij quis expectet, non arbitramur.

L. 4. ibi inſidiantem. l. 5. ſed etſi, ibi, metu mortis. Ad. l. Aquil. c. 6. dilecto, ibi, & quidem cum liceat. de excomm. in 6. l. 2. 3. C. unde vi. l. 1. ibi, mortem quam minabatur, &c. & idquod intendebat. C. quomodo lic. unic. ſine judic. Zabarel. ad Clem. und. ad Homicid. ibi, viceſimo ſeptimo quaero Iaſon ad d. l. ut vim. n. 9. & 10. Des heiligen Römiſchen Reichs Peinl. Halß ordenung. *art. 140. ibi,* Iſt auch mit gegenwehr/ biß er geſchlagen. *Schneid. ad §. 1. & §. jus autem. n. 15. poſt DD. de I. N. G. &c.*

Rat. dubit. ex. l. 3. de I. & I. l. 45. ſcientiam. ibi, qui vim infert Ad l. Aquil. arg. §. 4. item Divus. ibi, per vim inferentem. §. 5. ibi, deprehenſam. l. 1. Ad l. Corn. de ſicar. l. 1. ibi, illatam vim. C. unde vi. & arg. l. 1. ibi, quid enim obſuit in fin. ut & in pr. quod quiſq; juris in alium. l. 5. ſi per alium. ibi, quoniam verba, Ne quis eum qui in jus vocatus.

VII.

Ob parentum, cognatorum, amicorum, extraneorumvè, incolumitatem ſine moderaminis inculpatæ tutelæ exceſſu, nemo quẽ occidere poteſt.

d. l. 3. ut vim. ibi, corporis ſui. d. L. itaq; , verbo Mihi, & verbo Se (quæ cum alijs ponderanda monet Iaſon ad d. l. 3. n. 24.) Ad l. Aquil. l. 3. ſi quis. ibi, ad ſe, &c. & propriæ ſalutis. C. ad L. Corn. de ſic. &. Clem. unic. ibi, Suum, de homicid. Barthol. Romul. in compen-

dio

dio homicidiſ. n. 125. & c. ſeqq. Vaud. inf. c. 29. libri 2. var quæſt. Vid. & Ioh. Diemmairum in Aphoriſ. de crimin eorumq́ pœn. §. ult. n. 19. & c. Des H. R. R. P. H. ordnung. *art. 139. ibi.* Zu rettung ſeines Leibes vnd Lebens.

De cognatis Diſſ. Bart. & Bald. id d. l. 3. & Bl. ad l. I. C. unde vi, alij laudati à Iaſ. ad d. l. 3. n. 27. qui communem docet hanc opinionem. Zoannet. etiam ad d. l. 3. par. 1. n. 26. & ſeqq. & n. 57. & ſeqq. uſque ad n. 85. ibi, reliquum eſt de extran: De amicis Diſſ. Iaſ. d. loco. ibi, ſed pulchrum dubium. n. 29. ubi ait Bartolum & alios ita comm: concludere, quem ſequitur & Zoan. d. q. 1. n. 85. & ſeqq. uſq. ad 97. vid. & Ioh. Bologn. ad d. L. 3. n. 75. ſed ſubintrat alia.

VIII.

Quod & in honorem (a) aut rerum (b) tuitione ſtatuimus.

(a) d. l. 3. ibi, corporis. & l. 1. C. ne quis in ſua cauſa. Vaſ. 12. quæſt. illuſtr. n. 2. Bocer. d. lib. 2. c. 7. ibi. At non obſtante hac ratiocinatione. Dn. meus Hackelm. illuſt. quæſt. diſputat. 1. th. 3. lit. G.

Diſſ. Maſcard. de probat. conclu. 489. & alij quos vid. apud Vaſq. d n. 2. & Dn. meum Hackel. d. th. 3.

(b) Text. c. ſuſcepimus. 10. ibi. & rerum ſuſtinere iacturam. Fac. & c 3. ſi perfodiens, ibi, durum. de homic. & l 9. furem. Ad. l. Corn. de ſic. & l. 7. nec timorem, ibi, vel furē niſi. quod metus cauſ. Bald. ad l. 1. in quæſt. 3. C. unde vi. Iaſ. ad d. l. 3. n. 42. ubi dicit, nullo jure hoc probari. vid. & n. 25. Et Romul. in comp. de homicid. n. 101. & ſeqq.

Diſſ. Bard ad l. 1. n. 7. C. unde vi. Et eſt commun.

teſte

teſte Soarez in theſauro Recept. ſent. ſub lit. H. n. 122. Schneid. ad §. 1. & §. jus autem gentium. n. 13. Vaſq. 1. controv. illuſtr. c. 18. n. 5.

IX.

Iuſtinianus, Florentini verbis utens, *in d. l. 3.* inquit: Iure hoc evenit, ut quod quiſque ob tutelam corporis ſui fecerit, &c. Invaſus itaque, fugâ non tenetur quærere evaſionem, ſed quicquid ad tutelam corporis ſui fecerit, faciat.

Vide Iaſ. ibid. nu. 38. qui refert Bald. Salic. Angelum & alios, &c. Adde, dicitur: Propulſare, Repellere, vim, vi reſiſtere. Vid. L. 6. quoniam. C. ad l. Iul. de vi publ. & priv. Vide Zoann. 2. part. n. 8. Bocer. c. 9. ibi. quartum conſectarium. d. tr. & Ozer: ad §. jus. autem. Inſtit. de I. N. G. & Civ. nu. 20. & ſeqq.

Diſſer. Br. ad d. l. 3 inf. Vid. Romul. d. tr. nu. 58. ubi Rat. dubit. quinq; affert & Bolognet. ad d. l. 3. n. 90. cum ſeqq. Petr. de Ancora ad Clem. un. de homicid. ibi, Adverte ad id, &c.

X.

Quid autem ad tutelam corporis faciat, in facto ſeu in cauſa & non in jure poſitum eſt (a) Ad quid igitur quidam modum definiunt certum, requirendo armorum paritatem? (b) Quidni roboris, peritiæ, agilitatis, animoſitatis, numeri verberum (quæ certe non ad menſuram ex staterâ dantur) imò fortunæ quoq; expoſcant paritatem?

(a) *text.*

(a) *text. §. Divus Hadrianus, ibi, & ex re conſtituend. l. 1. D. ad l. Corn. de ſicar. Vid. Gomeſ. 3. tom. Reſol. c. 3. n. 22. circa f. fac. VVeſenb. 1. conſ. 19. n. 36.*

(b) *Ludov. Carrer. in pract. crim. §. homicidium. verſ. circ quartum. n. 96. Vid. Vigel. 1. I. R. cap. 13. ſub n. 4. de homicidio in quinta excep. generalis Repl. 3. ibi, Niſi fuerit imparitas armorum. ubi Vivius. Thom. Gramm. & Gribald. in criminalibus, laudatur.*

XI.

Articulum probator: in materia defenſionis rectè ita conceptum putamus. Verum teſtique notum quod Titius à Lucio occiſo, manu armatâ, invaſus ſe defenderit. war vñ zeugẽ bewuſt/ Titius habe/ als er von numehr entleibtẽ Lucio, mit bewehrter hand angeſprenget / angefallen oder vberlauffen worden/ ſich vertediget oder gewehret.

Br. ad l. 5. ſed et ſi. n. 2. D. Ad. l. Aquil. Iaſ. ad l. ut vim. 3. n. 3. de Iuſt. & jur. Ludo. Carrer. d. ver. circa quartum. n. 126. ibi, contrarium & n. 127. & ſeqq. ubi communem dicit, ut & Maſcard. n. 16 concl. 489. Vid. & art. 142. in pr. & ibi, So aber der Kleger/ *in verbis,* daß er von den entleibten In des Röm. Reichs Pein. Halßg ordn. *Romule. d. tr. n. 79 & 80. & 82.*

Diſſ. Bl. alij à Novello citati d. tr. ad defenſam. §. hic hactenus. n. 32. Maſcard. d. concl. 489. nu. 15. ibi, ſecundo velim. Aliter Zoann. p. 2. nu. 33. ad d. L. ut vim, ad quam. n. 35. & ſeqq. latè Bologn. negans, contra Dec. eſſe communem, ibi. ſed ego puto. Vid. Romul. qui tres opiniones contrarias refert. n. 75. 76. & 82. d. tr.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0011-4

Educatio liberorum juris eſt naturæ (a) & ſub ea inter cætera continetur etiam ſuppeditatio alimentorum, quæ eodem jure (b) parens liberis aliâs unde ſe exhibeant, non habentibus (c) ſive legitimi ſive ſpurij (d) ſive inceſtuoſi (e) ſint jure civili non prohibente, ſive ſua dilapidaverint (f) ſive etiam ſit filia 25. annis minor corollæ virginalis prodiga (g) debet.

(a) l. un. §. 5. taceat verſ. ſileat. C. de rei uxor. act. ca. Ius naturale diſt. 1. pr. Inſt. de I. N. G. & Civil. ubi gl. & Port. n. 8. Connan. 1. Iur Civ. comm. cap. 6. n. 7. Dom. Pracep. Reuſnerus 2. conſult. 2. n. 2.

R. Dub. vide apud Port. ad c. princ. Diſſ. Angelus ad l. 8. cum non ſolum, §. ipſum autem. n. 1. C. de bon. quæ lib. teſte mart. Coler. 1. libr. de alim. cap. 2. num. 3.

(b) Vid. l. ult. rogo de Alim. vel cibar. leg. tex. §. 5. ipſum d. l. 8. ſeu ult. C. de bon. quæ lib. Petr. Rebuff. ad l. 43. victus. ibi, ſeptimo idem ſi quis de V. S. DD. ad d. pr. Inſtit. de I. N. G, & Civ. Vid. & Coraſ. 2. de art. 1. cap. 4.

Diſſentit Claud. de Batandier. & Vaſqu. relati à Mart. Col. d. cap. 2. n. 4. & 5.

(c) Tex. §. ſed ſi filius. l. 5. ſi quis. de agnoſc. & alend. lib. Dominus meus Reuſn. d. conſult. 2. per plures. n. 50. 51. 52. & 53. ubi ait; communis eſt regula: Alimenta nemini deberi, qui habet aliunde, quo ſe alat.

Diſſ. traditur à Colero d. lo. n. 4. Ioh. Marcus Aquilinus ad l. centurio. p. 1. n. 115. de vulg. & pupillari.

(d) intel-

(a) Intelligimus eos qui ſine juſto patre nati ſunt. Hot. in pr. tr. de ſpur. vid. 25. divus in fin. De cap. & poſtlim. & c. 3. 3. per venerabilem, ibi, ſecularibus. Qui fil, ſunt legit. Fac. quod tradunt DD. ad c. cum haberet. de eo qui duxit vi. Mar. col. lib. c. 3. 2. de tr. Fac. & hic poſt lit. A. dicta Gabr. Palaott. de Nott. & Spur. c. 48. n. 3.

Diſſ. DD. ad Auth. ex complexu. C. de inceſt. & inutil. nupt. Vide plures in conſult. 9. n. 11. & 12. lib. 2. Dni. Reuſn. & Palaott. d. tr. c. 46. & in fin. c. 49.

(c) Arg. c. ſi vero. ibi, nam licet. Nov. 12. de inceſt. & nefar. nupt. Mart. Col. d. cap. 3. nu. 7. & 8. Vid. Fortun. Garz. de ult. fin. Iur. Civ. & Can. n. 109. Tu perpenſius, ibi, item hoc & n. ſeq. Fac & l. 3. ſi in metallum. De his quæ pro non ſcript.

Diſſ. Ioh. Baptiſta Pontanus de aliment. cap 2. nu. 9. Alc. 4. Parerg. cap. 5. DD. ad d. Auth. ex complexu. & d. c. cum haberet. Hott. conſ. 60. n. 6.

(f) Arg. d. pr. inſtit. arg. d. §. 5. ipſum. l 8. cum non ſolum. C. de bon. quæ lib. & paſſim. ſub tit. D. de agnoſc. & alen. lib. & l. 3. ſi competenti, ibi, filium eius eſſe & l. ſeq. C. de alen. lib. & auth. ſi pater, ibi, nam quemadmodum. ſub. l. un. C. Divortio fac. atque in Turzan. append. comm. opin. quæſt. 16. An pater filio. per l. 41. libertus. (ubi etiam Gothofr. lit. C. notat.) de oper. libertor. Plures vid. apud Mart. color. d. tr cap. 2. n 22.

Diſſ. Ioh. Bap. Pontanus. d. c. 2. n. 5. Menoch. de arbit. qq. caſu 182. n. 55. alij quos refert Colerus d. cap. 2. n. 23.

(g) Arg. poſt. lit. F. hic adductorum & d. §. ſeu c. 2. ſi verò. Nov. 12.

Adverſari videtur communis. Vid. Col. d. lo. n. 12. ex Soaretz. quam de Iure Civili non veram eſſe

contra Pont. de alim. cap. 5. n. 2. & ſeqq. aliosq́. citatos à Col. cap. 12. lib. 2. n. 14. ex ratione l. ult. C. de alen. lib. & traditis à colero d. n. 14. & cap. 5. lib. 1. n23. ibi, cum enim hæc alimenta: puto.

XIII.

Non tamen, ob impietatẽ erga parentẽ, exhæredationem meritis ([a]) quos fortè abdicatos ([b]) expulſos, eiectos liceat, appellare.

([a]) *Arg. L. ult. in pr. & ibi, Gotof. C. de alen. lib. Communis; teſte Soaret. ſub lit. A. nu. 164. quem cum alijs ad hoc Aſcan. Clement. de patr. pot. c. 6. Effect. 17. n. 18. & n. 31. ibi, 2. principal. limita, Mart. Coler. d. c. 2. n. 88. & lib. 2. c. 12. n. 12. ubi ultra 20. DD. laudat. Diſſ. vice vid. tradita per. Coler. d. d. c. 2. n. 61. & ſeqq.*

([b]) *Quorum veſtigium habetur in L. 6. Abdicatio C. de patr. poteſt. De his autem vid. Connan. 2. Com. c. 13. n. 5. Forn. ad l. 220. liberorum. ibi, dulciori nominis de V. S. Petr. Greg. 11. Syntag. c. 9. n. 3. & 4. & li. 44. c. 3. n. 2. & ultra 30. declamat. Quintil. extant. ut 256. & ſeqq. 4. 281. 283. 286. 287. &c. ad quas Petrus Aerod. Forma ſecundum declam. 258. olim, hæc fuit: Diſcede à domo mea. Vid. apud Valer. Max. c. 8. lib. 5. De Manlio Torquato exemplum.*

XIV.

Alimentorum autem nomine, ſtudiorum vel doctrinæ mercedes & impenſas, non exiſtimamus contineri.

Text. l. 6. legatis. De alim. leg. l. 43. victus & ſeq. & l. 234. quos nos §. verbum. de V. S. Fac. §. 5. non

ſolum

ſolum. l. 6. de bonis matris, De Carbon. Edict. l. 4. qui filium, ibi, & mercedes. D. ubi pupil. educ. &c. Fac: & l. 4. necare. ibi, qui alimenta. De agnoſ. & alend. Ioh. Bapt. Pontan. de alim. c. 7. n. 5. Forn. ad. l. 44. Et cætera ibi. Quid animi inſtitutio? & Gadd. n. 10. ubi. & Capolla n. 4. de V. S.

Diſſ. Br. de aliment. nu. 4. P. Rebuff. ad l. 43. & cætera, ibi, Inſuper. M. Mantua Bonav. 2. obſ. 16. ibi, veniunt & mercedes; alij apud Dn. meum Reuſn. 2. conſ. 2. n. 18. & ſeqq. & Mart. Coler. 2. de alim. c. 1. n. 9.

XV.

Ius etiam naturale præcipit: Fidem ſeu pacta ſervari oportere (a) Ergo & pacta (non utilitati, ſcilicet, publicæ, non moribus bonis, non legibus contraria: Hæc namq; non re ſed nomine tantum pacta dicuntur. *Arg. l. 5. non dubium. C. de ll.*) cum eo qui aliâs eſt hæreticus, (b) hoſtis, (c) inita ſerventur.

(a) L. 1. in pr. de Pact. l. 1. in pr. de cõſt. pec. c. 1. de pact. Fort. Garz. de ult. fin. ibi conſidero. n. 147. Alb. Bolog. in diſp. de L. I. & AEquit. c. 18. n. 15. Rainal. Corſ. 3. Indag. c. 5. nu. 3. Iacob. Schult. Quæſt. ſing. An rex vel princeps, &c. n. 72. & ſeqq.

Diſſ. Shneid. ad §. 1. & jus autem gentium de I. N. G. & Civil. n. 22. Chriſt. Sturc. ad §. is natura n. 5. l. 86. cum amplius de R. I.

(b) Latiſſ. e. Iacob Schult. d. quæſt ſingul. An Rex vel Princeps aliquis Chriſtianus datã hæredico *fidem ſervare teneatur. vid. & Hierem. Setzeri th. 65. diſput. Ienæ anno 1595. habita. De fide politica.*

Diſſ. Communis (teſte Saarez) cuius rationes Sex idem Iacob Schultes à n. 304. uſq; ad 386. ſeu ult. refert, refellit.

(c) *Tex. can. noli 23. q. 1. Cic. 1. off. Pet. Gremus. de ſecur. pro miß. quæſt. 7. pag. mihi. 70. & 81. Duar. ad l. 1. de pact. ibi admonet hic locus. Matt. Coler. 4. part. Proc. execut. 1. n. 187. Vaud. 1. q. 51. alij apud Hier. Setzer. d. diſp. de fide politica. th. 53.*

Diſſ. Br. ad l. 5. conventionum. De Pact. Zaſ. quæſt. 3. De Iudæis. And. ab Exea (de privato) in lib. Pactorũ. n. 385. ibi, Tertio ſublimita. Schneid. ad pr. Inſt. de I. N. G. Vid. Duenn. Regulam. 16. Actio ex pacto, ibi, Quarto limita. Vid. apud. Vaud. d. q. 51. ad lit. A. plures.

XVI.

Municipia ſeu civitates ſuperiorem recognoſcentes ſtatuta ſive tacitâ vel expreſſâ permiſsione peculiari, non condunt.

Arg. §. ſed & quod. ibi, Populus ei & in eum Omne De. I. N. G & Civ. & §. 7. ſed & hoc ſtudioſum. verſ. Et nemo. verb. Omne jus, omnisq; poteſtas, *&c. L. 1. C. de vet. jur. enucl. Facit & l. ult. ibi, leges condere ſoli Imperatori, &c. C. de ll. & verſ. ut puta Ilienſib. §. 2. qui ex duob. l. 1. ad Municip. l. 5. certa C. quando provoc. non eſt. l. 16. Eum qui. ibi, Civitates. de V. S. Fac. ferè, tradita ex Br. ad l. 9. omnes n. 3. & ſeqq. De Iuſt. & Iur. à Iohan. Bolog. ad d. l. 8. omnes n. 40.*

Diſſ. Br. volens eſſe Idictionis cui accedit Phil. Francus ad c. ult. de conſt. in 6. n. 2. Aliter Rayn. de Foroliv. ad d. l. omnes apud Alber. de Roſate, alij quorũ nomina & rationes monſtrabit quærenti Ioh. Bolog. ad d. L. 9. omnes n. 40. ibi contrariam opinionem, quæ ſecundũ Bolog. Vera. *n. 43. et placet. n. 47.*

& Cano-

& Cagnolo ad l. 1. nu. 31. & ad l 3. Imperium. nu. 194. De Idict. Communis, qua receptum eſt, Permisſionis eſſe ſtatuta facere: quod etiã Coraſ. 2. de Iur. Civ. in art. redig. c. 10. & 15. vult.

XVII.

Vnde capita illa per magiſtratum, vel optimates civium congeſta ante ſuperioris confirmationem ſtatuta non rectè appellantur.

Arg. c. ea quæ. & ibi Dyn. D. R. I. in 6. & arg. l. ult. D. de Idict. & d. l. 5. certa & vulgat. illud. Si re prive. ris. gl. ad can. chorepiſcopi. quod autem 68. diſt. § pen. Inſt. de nupt. Vide Bl. ad & per l. 8. humanum. nu. 2. C. de ll. & l. fin. n. 4. C. de Iurisdict.

Diſſ. Br. ad d. L. omnes n. 4. Matth. Coler. 1. part. de proc. exec. c. 3. n. 12. qui tamen tutius eſſe aſſerit ſi confirmentur â principe.

XVIII.

Statuentes ſuis ſtatutis non obſtringuntur.

Per c. 8. l. ad reprimendam. de off. iud. ordin. princeps 11. de ll. & alia. Sebaſt. Med. 4. p. de ll. & ſtat. q. 3. num. 6. & 7.

Diſſ. Br. & Bald. ad l. 1. quod quiſq. I. in al. Oldendor. in §. hac inſpectatione. act. 1. claſſ. 1. Vid. decem R. Dub. apud Seb. Med. d. q. 3.

XIX

Vis ſtatutorum ſive in rem, ſive in perſonam conceptorum, extra territorij ſtatuentium limites regulariter non extentatur.

Arg. c. ult. de conſtit. in 6. c. 21. à nobis extr. de excomm. L. ult. de Iurisdict. Philip. Francus ad d. c. ult. §. ſtatuto. n. 4. per. §. ſi is qui l. cum unus. 12. D. de reb. auto. ind. poſſ. Mat. Coler. 1. part. proceſſ. execut. cap. 3. n. 217. Schurff. 1. conſ. 6. n. 1. & 12. Gail. 2. obſ. 124. n. 4. 5. 9. & 10. ubi communem teſtatur. Coraſ. 3. part. de I. civ. in art. &c. cap. 12.

Diſſ. Br variè diſtingvendo. n. 32. & ſeqq. aliquot ad l. cunctos. C. de ſum. Trin. Schurff. 2. conſ. 26. in pr. & n 7. Seb. Med. tota q. 12 p. 4. Aly apud Dan. Moller. 2. part. Conſt. Elect. 15. n. 18.

XX.

Imò ſtatuta intra diſtrictus metas peregrinos ſeu advenas (ἀποίκους *Græci §. 4. advena l. 239. pupillus de V.S Forenſes noſtri vocant.*) perſonalia non obligant, modo alia de causâ, puta, contractus vel delicti, non ſortiantur forum. Sed quid dicemus Forenſis hic Lipſiæ committens delictum, cui pœna ex ſtatuto à Iure communi imponitur diverſa, ſecundum ſtatutum an jus commune puniatur? Ignorantem ſtatuti ſecundum jus commune: ſcientem verò, juxta ſtatutum arbitror puniendum eſſe.

D. c. ult. de conſtit. in 6. ubi gl. & Phil. Franc. ad pr. n. 5. ibi, ſed gloſſa hic. vid. pr. & c. 1. in pr. ibi, cur enim culpabimus. Novel. 66. ut facta nov. conſtit. Fran. Zabarel. ad verſ. Inquiſitoribus. poſt gl. ad gl. ad Clem. un. de hæret.

Adverſatur gl. ad d. c. 21. à nobis, de Excomm. Br. ad l. 1. C. de ſum. Trin. Bl. de ſtatutis. verb. Forenſes, ibi, ſtatutum imponit pœnam.

XXI.

Statuta vt ultra jus commune quid operentur (a) & ex uſu linguæ in qua conſcripta ſunt communiore (b) & derogantia vel corrigentia juris communis, ex eodem (c) nihilominus interpretanda intelligendaque ſunt.

(a) Arg. can. 3. erit. ibi, neceſſaria. diſt. 4. l. 5. poſtliminij. in f. l. ſi quis. 21. in fin. de captiv. & poſtlim. reverſ. verſ. conſtitutiones verò ſuperfluæ. & verſ. nulla penitus. §. ſ pra dictis. conſtit. de emend. C. & arg. eorum quæ c. ult. tit. 9. lib. 2. de ſuperfluis tradit per tot. c. 2. tit. 7. lib. 7. de R. I. Prateus. Vid. Br. ad l. 1. §. nunciationem. Verſ. Item nunciationem. De op. nov. nunciat. Fac. & Alber. de Roſate. 2. part. de ſtatut. q. 2. ibi, Item pro hoc quia verba ſtatuti, &c. Dan. Moll. ad conſt. Elect. pr. 2. conſtit. 5. & 6. num. 2.

Contra Steph. de Pheder. tr. de interpret. ll. pagel. mihi. 108. & ſeqq.

(b) Vid. tot. cap. 7. lib. 4. de V. S. Camil. Gallin. qui plures refert. Fac. l. 158. in uſu & L. 211. fundi. de V. S. L. Labeo 7. de ſupell. leg. c. 3. majores ibi quamvis. ext. de Baptiſt.

Diſſ. Ludov. Rom. ad rubr. de novi op. nunc. alij apud Gallin. cap. 6. d. lib. 4. Vid. Bologn. ad l. 9. omnes. n. 220. & ſeq. Alc. lib. 2. num. 27. & ſeqq. de V. S.

(c) Arg. §. 1. Etſi lege. l. 11. ut gradatim. De muner. & honor. Capoll. ad rubr. D. d. V. S. n. 150. ibi & ſic verba ſtatu-

ba ſtatutor. Nic. Bellon. ult. ſupputat. ult. n. 11. qui communem dicit.

Diſſ. Bl. ad. l. maximum vitium. 4. C. de lib. præter. & c. cum non liceat. extr. de præſcript. P. de Caſtro ad l. fin. §. computatio. C. de Iur. deliber. relati à Bellono. d. c. ult. n. 10.

XXII.

Bellum, quod juris eſt gentium, (a) utrinque poteſt licitum eſſe. (b)

(a) Tex. l. 5. ex hoc jure. de Iuſt. & I. & ibi DD. Contra Vacon. à Vac. 1. declarat. cap. 21.

(b) Arg. §. item ea. 17. de rer. diviſ. & t. t. D. de capt. & poſtlim. rev. & §. 4. ſervi. ibi fiunt. Inſt. de Iu. perſ. Alc. 2. paradox. 22. Alb. Gentil. 1. de Iur. belli ca. 6.

Diſſ. Comm. teſte Covar. ad c. peccatum. 2. p. relect. §. 10. num. fin. Ioh. de Ang. in antiparand. contra Alc. cap. 1.

XXIII.

Dominium (a) juri naturæ, Actionem Gentium (b) rectè adſcribi putamus.

(a) Tex. l. 1. in pr. de adquir. rer. dom. tex in can. 8. Ius naturale, ibi, acquiſitio eorum. diſt. 1. & §. ſingulorum. 11. ibi, Iure naturali. §. 12. feræ. ibi naturali ratione. §. 18. item lapilli & ſeq. §. 25. cum ex aliena. in pr. ibi naturali ratione dominus & ſimilium de rer. diviſ. Fac. & tex. cap. 1. Geneſ. verſ. 28. ibi, Dominamini. & cap. 4. verſ. 3. & 4. ibi, De primogenitis gregis Sui. Fac. & præceptum. 7. 9. & 10. divinæ tabulæ. Fac. & l. 42. probrum. ibi furtum. de V. S.

Diſſ. Comm. DD. ſententia ad l. 5. ex hoc Iur. de Iuſt. & I. quam refert, ſequitur Vaſq. 54. illuſtr. quæſt. n. 2.

(b) Arg.

(b) *Arg. l. 5. ex hoc Iur. de Inſt. & l. Fac. & fin. l. 25. rerum D. rer. amotar. (& hanc ſententiam fuiſſe Iac. de Ravenna & Petri de bella Pertica docet Iaſ. ad d. l. 5. ex hoc. num. 48. & ad pr. Inſt de Action. num. 4.) Cagn. ad l. 2. de Orig. Iuris. n. 93. Harprecht. ad Rubr. Inſt. de Act. num. 10. Treutl. 1. diſput. 1. th. 4. in f. lit. D.*

Diſſ. ad d. L. 5. ex hoc jure : & pr. Inſt. de Act. Communiter. DD. ubi & Iaſon. d. num. 48. & ad d. rubr. latè n. 35. uſque ad. 48. Vid. & DD. ad l. 2. §. 6. deinde ex his. de Orig. Iuris. & Alber. Bologn. cap. 11. num. 16. & 17. ex ca. 13. nu. 13. & 14. diſput. de Leg. Iure & Aequit.

XXIV.

Legis virtutibus quatuor (a) neq; quintam conſulere (b) neque ſextam Fingere (c) commodè, reor, poſſe adijci. Licet fictionem, legis, non verò hominis (d) eſſe credam.

(a) *L. 7. legis. D. de ll.*

(b) *L. 1. verbo præceptum. l. 2. verbo* δόγμα *verbo* ἐπανόρθωμα *& ibi* νόμος πάντων ἐστὶ βασιλεύς. *& in fin.* στρατηγικόν. *& d. l. 7. D. de. ll. & l. 9. leges. ibi, quæ conſtringunt. C. de ll. Fac. & §. 1. cum quæritur. l. 43. mutus de procurat.. & §. 1. adhiberi. l. 1. de teſtib. & ſimil. vid. Duar. cap. 4. ad tit. de ll. Fac. & antiqua form.* Velitis, Iubeatis, Quirites, &c. *Coraſ. 1. part. de Iur. arte. cap. 3. vid. & Steph. de Pheder. de leg. interpræt. 2. p. pag. mihi 149.*

Contra Gl. & DD. ad d. l. legis 7. poſt Azon. in Brocard. rubr. 18. ibi conſilium lex. pag. mihi. 219. Medices. 4. p. de. ll. & ſtat. quæſt. 22. & 23.

(c) d. l. 7. de ll. tum quia lex fingens præcipit, punit. &c. tum quia nullâ. l. hoc reperitur cautum, tum quia in l. 7. omiſſa, & proinde à DD. non ſupplenda. arg. §. quod ſi filium & ſeq. l. 29. Gallus de lib. & poſt.

Diſſ. Coraſ. 1. part. de art. Iur. c. 3. vid. à Medic. d. part. 40. q. 24.

(d) Vid. Br. n. 24. Iaſon. n. 175. Maſſam. n. 134. ad l. 15. ſi is qui pro emptore. De uſurp. & uſucap. Hopper. 2. de Iur. arte. c. de fictione jur. in pr. & ibi Fictio, &c. & verſ. Et verbum Iuris. Coraſ. 1. part. c. 3. per tex. l. 8. ſi forte. De caſtren. pec. Sylveſt. Adolbr. ad §. præterea Inſt. quibus mod. jus pat. pot. ſolvitur. nu. 59. Fab. & l. 1. ibi, Fictio. l. Corneliæ. L. 9. captum ibi Lex Cornel. & aliæ. D. de capt. & poſtlimin. reverſ. l. 12. lege de teſtam. l. 28. lege. de vulg. & pup. ubi Gottofr. ſimiles textus plures collegit. ad lit. E.

Diſſ. Ioh. Bolog. in tract. de multipl. ſing. & differ. Iur. & Facti. n. 104. qui ut Sebaſt. Medio d. quaſt. 24. n. 2. & alij Fictionem in legis & hominis dividunt, quos rectè notat. Hub. Giphan. in omiſſis ad th. 13. diſputat. de diviſionibus juris; cui tamen quod omnem Fictionem hominis velit eſſe, non ſubſcribimus.

XXV.

Conſtitutionibus ante publicationem ſeu promulgationem ſcientes certò eos promulgatum iri, non obligantur.

Arg. l. 1. ibi communis reipub. ſponſio & l. 2. ibi, πόλεως συνθήκη κοινὴ &c. De ll. Facit. c. 1. Nov. 66. ubi & Cuiac. Anton. Gab. Rom. 6. lib. comm. concluſ. 14. nu. 6. & ſeqq. Rubr. de ll. & conſtitutionibus. Matth. Coler. 1. de proc. exec. c. 3. n. 7. vid. & Bologn. ad d. l. 9. omnes. n. 150. de I. & I.

Diſſent.

Diſſent. Probus ad c. 2. n. 27. de Reb. Eccleſ. non alien. in 6. Felin. in c. cognoſcentes. de conſtit. alij uti laudantur à Gabrielio d. concl. nu. 3. Coraſ. 3. part. de I. art. c. 11.

XXVI.

Reſcriptum Principis ob vel ſubreptitium (quæ duo nihil differre puto (a) delegato non confert jurisdictionem, (b)

(a) Iaſ. ad l. 2. præſcriptione. C. ſi contra jus vel util. publ. nu. 1. ibi, Mihi autem videtur quod, &c. Menoch. caſu. 201. n. 10. & 13. Arbit. qq.

Diſſ. communis, teſte Menoch. d. caſu n. 9. qui uti & Iaſon plures adverſantes refert.

(b) L. 5. Etſi C. ſi contra jus, &c. l. ult. ibi nec aliquem fructum. C. de diverſ. reſcript. Placent. apud gl. ad d. l. 2. præſcriptione. ad quam Bl. latiſſ. diſputans dicit. n. 7. quod opinio Placentini ſit ipſa veritas. Gail. 1. obſ. 14. n. 3. ubi vocat communem. vid. Em. Soarez in theſau. recept. lit. R. n. 57. vid. Iaſon. ad d. l. 2. præſcriptione. n. 2. ibi, Adde quod alias primo anno.

Contra Azo in ſumma ad tit. C. ſi contra jus vel &c. nu. 6. ibi ſed certè Iaſ. ad d. l. 2. præſcriptione. nu. 3. & 26. Tu adverte.

XXVII.

Privilegium cui vel clauſula; Motu proprio: eſt inſerta, lite pendente impetratum, in præjudicium alterius nihil operatur.

Arg. Rub. & l. 2. C. ut lite pend. & L. 6. omnes. C. ſi contra jus vel util. l. 7. Reſcripta. C. de precib. imperat. off. L. 3. C. unde vi. l. 4. nec avus. C. de emancipat. libr. Facit & §. 10. meritò. & §. 16. ſi quis L. 2. prætor. Ne quid

Ne quid

Ne quid in loco publ. Fac. tit. Nihil innov. appell. pend. in D. & tit. ut lite pend. nil innov. lib. 5. & 6. Decret. & Clem. Robert. Lancill. de attentat. Lite pendente. 2. part. c. 4. illat. 7. num. 643. Secundo ut procedat, ubi plures adducit.

Diſſ. gl. ad. l. 12. qui autem. & ibi Ang. D. ſi quis caut. alj apud Gabriel: Rom. libr. 6. concl. com. ſub. Rubr. de Clauſ. concluſ. 2. n. 19.

XXVIII.

Princeps quà Princeps nemini ſine cauſa jus ſuum aufert.

Arg. eleg. tex. Nov. 10. de referendarius. §. 1. ibi, non ut que ſunt auferamus eis conceſſa. Nec enim hoc Imperialis eſt maieſtatis, &c, & arg. pr. Nov. 80. de quæſtore, verbo illæſi & Nov. 85. de arm. in pr. verb. illæſos. Nov. ſeq. in pr. & paſſim in exordijs & concluſionibus Novellarum. Facit quod ſit lex animata in f. Nov. 105. de Conſul pater legis. c. 4. dubitatum. Nov. 12. ſervus. Dei. verſ. quo ſermone. pr. l. 1. C. de off. præſ. prætor Affr. & & ad Roman. c. 14. Facit & §. conſideremus. Nov. 18. ubi dicit, ſe erubeſcere ſi abſque lege agat. Fac. l. 11. id quod noſtrum de R. I. & c. ſine culpa. 23. & ibi DD. de R. I. in 6. & §. ſed & quod principi. ibi omne jus ſuum. de I. N. G. & Civ. Fac. & Clem. 2. paſtoralis. ibi, cum illa Imperatori tollere de ſent. & re jud. DD. quorum plurimos allegat Gabr. Rom. libr. 3. concl. Rubr. de jur. quæſito non toll. concl. 1. ibi contrarium tamen, &c. ubi communis, communior, rationabilior, & magis communis, dicitur. latiſſ. Frid. Pruckman. in §. ſoluta poteſtas. Iac. Schult. in d. quæſt. ſingulari, An Rex vel Princeps, &c. num. 130. & ſeqq. Vaſq. in noviſſ. quæſt. q. 1. num. 7.

ibi &

ibi & licet ex relatione. vid. exemplum apud Zaſ. 1. ſingul. Reſponſ. c. 3. num. 81. & in l. ult. de natalib. reſtit.

Diſſ. Angel. Bl. Iaſ. alios vid. apud. Gabr. in pr. d. concl. 1. de Iur. quæſito toll. & Vaſq. 1. controv. uſu frequent. n. 4.

XXIX.

Communi (de qua Doctori, contrario non probato credatur (a)) inſuper habitâ, Iudex non pronunciat ſententiam ipſo jure nullam. (b)

(a) *Quia artifici in ſua arte credendum. l. 1. in pr. ibi & ibi tres obſtetrices probatæ & artis, &c. De vent. inſpic. DD. ad l. 1. c. de reb. cred. ubi & Loriott. num. 2. communem dicit. Gribal. in comm. opin. ſub lit. P. verbo Peritus, &c. Ant. Maria Coratius t. t. 7. Doctori atteſtanti, &c. tr. de comm. opin.*

Diſſ. Cagnol. ad d. l. 1. n. 265. ibi, de quo tamen. De reb. creditis.

(b) *Corat. d. tr. de comm. opin. lib. 2. tit. 12. inſpect. 3. num. 13. quamobrem, &c. ubi 16. DD. enumeratis ait eſſe magis communem. Treutl. th. 6. 1. diſput. 1. p. ad lit. d.*

Diſſentientes Abbas Ripam. Neviz. alios, eorũq; rationes tradit Corat. d. lo. n. 10. 11. & 12.

XXX.

Conſuetudo ſine tacito vel expreſſo ſuperioris magiſtratus permiſſu à ſubditis non introducitur (a) & allegata per Doctorem probanda eſt: non enim de conſuetudine teſtanti ſtatim fides habetur. (b)

(a) *L. ibi*

(a) L. 1. ibi, omne jus. De conſtit. priv. & §. ſed & quod principi placuit. Inſt. eod. & l. 1. §. 7. ſed in hoc ſtudium. ibi, cum enim lege antiqua. C. de vet. I. enucl. & l. ult. ibi. ſim præſenti. C. de ll. vid. Vaſq. 1. in quæſt. in uſu frequ. cap. 3. n. 5. ibi, quoad poteſtatem.

Diſſ. communis. Vid. Vaſq. d. qu. cap. 3. nu. 5.

(b) quia eſt facti. c. 1. & ibi. DD. de conſtit. in 6. vid. l. 2. de jur. & facti ignor. Cagn. ad. d. l. 1. n. 265. de reb. cred. Roch. Curt. plures alios citans. c. fin. ſect. 8. ibi, Quinto quæro. num. 9. de conſuet. & Pet. de Raven. de conſuet. ſect. 5. n. 16.

Diſſ. Br. Bl. ad L. de quibus 32. de ll. alij à Rocho relati d. n. 9. Vid. & Georg. Mor. 2. p. de divort. c. 8. num. 23. Vigel. c. 3. Meth. I. R. Rga. 37. ibi. 9. replicatio.

XXXI.

Filius eius hominis, qui noſter ideo, ut ſibi concederetur aliquid; factus eſt, non fit, invito ſe, noſter.

Arg. l. 74. non debet. de. R. I. quam ex naturæ fonte extructam tradit. & exemplis Legum plurimis declarat. ibid. Chriſt. Sturcius. Fac. verſ. ante omnia. §. pacta. l. 27. ſi unus de pactis. l. 9. ſi pactum. de probat. c. un. de duob. fratrib. à capit. inveſt. & Rub. & nigrum. C. ne filius pro patre, &c.

Contra Huſan. tr. de propr. hominib. cap. 3. n. 22.

XXXII.

Homo proprius per præſcriptionem nemo fit.

Per l. ult. C. de longi temp. præſcr. q. pro libert. Fac. & L. 1. ibi, ne Dominiorum de uſurp. & uſuc. & §. poſſeſſionem. 1. ibi, hominem liberum. l. 30. qui univerſas de

ſas. de aeq. vel omit. poſſ. Schneid. ad tit. Inſt. de præſcript. ſub. rubr. Quæ res præſcribi poßint. n. 59.

Contra Huſan. d. cap. 3. nu. 14.

XXXIII.

Manumiſsio non per Procuratorem fieri poteſt ([a] (bene tamen per nuncium ([b]) Idem videtur de Homagij remiſsione (**Der Pflicht erlaſſung oder loßzehlung** nos vocamus) in ſubditorum teſtium productione vſitatiſsima ([c]) dicendum, Quod & in compaternitate (materna lingva **die Geuatterſchafft**) rectè admittendum cenſent. ([d]).

([a]) *L. 3. nec mulierem. C. de vindict. libert. §. multis. 1. verſ. ſed alijs. vbi Angel. in f. & Iaſ. ibid. apud Port. nu. 3. & Ioh. de Platea. ibi ultimo. de Libert. P. Fab. ad L. nemo. 123. (al. 146.) n. 7. ubi & Ræuard. de R. I.*

Diſſ. Aldobr. ad. d. §. multis. 1. n. 29. ibi, unde non video, &c. vid. & alias R. dub. apud. Salic. ad d. L. 3. vel. pen. C. de vindict. lib.

([b]) *d. §. multis. ibi per epiſtolam (cui nuncius comparatur L. 2. Labeo, per epiſtolam & nuncium. & ibi Cuiac. de. Pact. L. 1. §. ideo Mandati. vid. & Cuiac. in parat. D. pro ſocio, ibi, Re & verbis duo ſunt: poſt ſpeculat. §. 4. ut autem quæ ſcripta. nu. 5. ibi, Nuncius. n. eſt is qui. De procurat. Hotom. conſ. 44. n. 11.) de Libert. ubi Angel. n. fin.*

Diſſ. Hotom. ad d. §. multis. ibi aut per Epiſtolam.

([c]) *vti teſtatur Stylus noſtrarum curiarum. vid. Beuſt. ad Rubr. de jurejur. n. 103.*

([d]) *Ang. d. lo. Phil. Francus ad c. poteſt. 68 n. 4. de. R. I. in 6. Oliv. Textor de grad. cognat. ſub. rubr.*

de cogna.

de cognat. ſpirituali. n. 1. ubi Brm. & alios huius ſententia citat.

Diſſ. Bl. ad l. un. §. ne autem. 9. num. 16. C. de caduc. toll. pro qua ſententia vid. rationes aliquot apud Ioh. Andreæ in Mercur. ad Rg. 68. poteſt. de R. I. in 6.

XXXIV.

Minor non poteſt eſſe procurator ad lites.

Tex. l. minor. 51. in pr. de procurat. L. 12. exigendi C. eod. tex. c. 5. qui generaliter. in f. ubi Phil. Franc. de Procur. in 6. Gl. Port. alij, ad §. eadem. (in alijs eſt §. juſtæ) ibi decem & ſeptem. Inſtit. Quib. ex cauſ. man. non licet. Coſtat. ad d. l. 51. minor VVeſenb. in Parat. de procur. num. 4. ibi. Quinam autem, &c. Vantius de nullit. ex defectu inhabil. ſeu mand. num. 133. Idem dicimus, qui Comm. poſt. Iaſ. Franc. & alios, tradit. Duar. ad tit. de procur. num. 4. ibi, Deinde minor.

Diſſ. Hotom. ad d. §. eadem ſeu Iuſtæ. Cujac. 22. obſ. 16.

XXXV.

Ius aſylorum ſeu ad Eccleſiam confugij, debitori de fuga ſuſpecto (a) non homicidæ competit. (b)

(a) L. 1. 2. 3. in pr. ibi nec extrahendo. & §. 2. proinde, ibi capitalem pœnam. & l. 6. præſenti. in pr. C. de his qui ad Eccleſ. confug. vid. c. 6. inter alia. De Immun. Eccl. Et eſt communis Covar. 2. var. reſolut. cap. 20. nu. 14. ibi, ſed profecto & Proſp. Farin. 1. prax. crim. tit. 4. q. 28. num. 32. Cagnol. ad l. vinum. 22. num. 49. & ſeqq.

de reb.

de reb. cred. vid. de hoc jure quæ noviſſ. tradit. Vult. nn. 4. & 5. ad §. fin. inſt. de his qui ſui vel al.

Diſſ. Iaſon. ad d. l. 22. vinum. num. 15. vid. R. dub. apud Covarr. in pr. d. n. 14.

(b) c. 5. non permittas. c. 7. neque autem homicidis. Nov. 17. de mand. Princip. L. 4. ibi, homicidæ C. de his qui ad Eccleſ. conf. Exod. 21. verſ. ſi quis inſidiatus 14. & Deuter. 19. verſ. 12. Mittent ſeniores. c. 1. De homicid. vid. omnino Covarr. d. c. 20. n. 7. ibi octavo in pr. & verſ. in his profectò, ibi nam ſunt ab Eccleſia ubi plurimos allegat.

Diſſ. Canoniſt. ad. d. c. inter alia 6. de Immun. Eccleſ. Covar. d. cap. 20. circa fin. n. 7. ibi, ipſe hoc in caſu. Farin. d. q. n. 22.

XXXVI.

Filiofamilias ſuo nomine agenti vel fugienti etiam in his, quorum uſusfructus patri non quæritur (a) ſive inordinario, ſive ſummario judicio, (b) parentis neceſſarius eſt conſenſus. Quo tamen filiusfamilias procurator non eget. (c)

(a) L. cum non ſolum. 8. inf. pr. verſ. (in quibusdam eſt §.) neceßitate C. de bon. quæ libr. c. fin. de Iud. in 6. vid. & L. 1. §. fin. ibi, niſi ex quo. C. de ann. except. gl. ad d. verſ. neceßitate. Fac. Aſcan. Clem in pr. Effect. 4. nu. 1. ubi plures. c. 6. de patria pot. Vult. 1. Iuriſprud. cap. 17.

Diſſ. apud gl. Otto. & apud Angl. Aretinum ad §. actiones 19. num. 14. Lotharius. ibi, ſed Lotharius gloſſ. antiq. vid. & ipſum

Ang. d. lo. ibi. tamen hoc non obſtante, de jure. &c. & Vigel. lib. 5. meth. I. R. cap. 1. ſub tit. Quibus competat actio. ibi, huius duplicatio prima eſt.

(b) per dicta jura non diſtingventia. & arg. l. 8. de precio. De Public. in rem. & eſt comm. vid. Aſcan. Clem. de effect. n. 14. ibi, Tertia limit. verſ. communis tamen.

Diſſ. videtur. Bl. ad §. ſed utrum. nu. 3. ibi, Alij dicunt. L. 3. de minore.

(c) Vid. tex. §. 1. nedum. c. qui generaliter de proc. in 6. Aſc. Clem. d. lo. n. 12.

Diſſ. gl. ad d. verſ. neceſsitate. verb. Imponenda ibi, Econtra.

XXXVII.

Sponſalia hiſce verbis (Non ducam aliam, niſi te) non contrahuntur: (a) per conciliatores matrimonij (Freyer) probantur (b) & probata idoneè, ſunt idonea, ut invitus ad promiſsi conjugij impletionem poſsit compelli. (c)

(a) Arg. §. quod pendet. L. 169. (al. 130.) is damnum. de R. I. & l. 41. cum ab eo. ibi, ſi vero. de contrah. emt. Fac. & l. 11. potior. ibi, ut ſi ab eo. qui pot. in pign. Fachin. 3. p. c. 42. ex Covarr. 2. p. 4. §. 1. nu. 6. & ſeqq. per §. pen. ſed etſi L. 21. ſi ſterilis. de act. emti. & §. fin. l. Titia. 59. de man. teſtam.

Diſſ. vid. Ioh. Andr. Ang. Præpoſ. ex Covar. d. n. 6. in pr. apud Fachin.

(b) Arg. L. ult. de ſponſal. & l. quoniam 21. in fin. C. de hæred. & l. 1. §. 1. ibi, Et hi quibus. de teſtib. Hotom. conſ. 42. nu. 6. ubi Salic. Ang. Bl. & alios citat

& com-

& communemex Barbatia docet. Fac. & quod tradit Vaſq. 2. controv. uſufreq. cap. 33. nu. 2. ibi contrariam & n.6. VVeſ. n. 1. in parat. de proxen. Vid. & Farin. 2. tit. 6. q. 60. n. 447. de teſtib.

Diſſ. gl. ad §. 8. quoniam verò. ibi Prohibitione. Nov. 90. de teſtib. Alij apud Hot. de con. 42. num. 1. & 5. Vid. Vaſq. d. cap. 33. num. 1. uſque ad 8. excluſo 6.

(c) *vid. can. 17. Horrendus. 32. q. 5. & can. 2. An quod, ibi audi legem Domini. 33. q. 2. vid. & Tancred. in ſumm. matrim. c. 4. Quis ſit effectus ſponſaliorum. verſ. Si ſunt ambo Maiores. Roſellam in ſumma verb. ſponſalia. nu. 3. ibi ſed utrum iſte. vid. Beuſt. de ſponſal. Rub. 58. De proceſſu circa ſponſ. publ. & tit. 59. Hotom. conſ. 43. nu. 5. ibi. quod certè & n. 6. uſque ad f. Covarr. c. 4. in pr. n. 2. 1. part. de ſponſal.*

XXXVIII.

Coniunctio à filiofamilias præter aut contra parentum mentis ſanæ conſenſionem inita, de utroque jure matrimonium nullum eſt (a) & poſt copulam de jure communi (b) cui in hiſce terris derogatum eſt (c) diſiungi poteſt.

(a) *Vti th. 12. diſp. noſtræ. 3. iam ſtatuimus. vid. eleganter Marq. Freher. 2. parerg. c. 4. & Ern. Cothman. conſ. 1. latiſſ. per numeros 188.*

Contra Canoniſtæ & Gubert. 1. q. 12. & de ſponſal. & matri. Rubr. An nuptiæ ſine parentum, &c.

(b) *Arg. l. non dubium. 5. C. de ll. vid. l. 5. diſſentientis, ibi niſi magna. C. de repud. arg. §. 13. Seve-*

rus l. 3. de ſuſp. tut. vid. Erneſt. Cothman. d. conſ. 1. nu. 204. ubi Oldendorp. Duar. alios huius opinionis aſſeclas & n. 205. cum ſeqq. 7. probationes adfert.

Diſſ. Marq. Frech. d. ca. 4. inſ. 2. parerg. 2. Alij quorum nomina & rationes vid. apud Cothm. d. conſ. 1. num. 199. Vult. c. 18. lib. 1. I. prud. R. n. 95. Trentl. 2. diſp. 6. th. 5. lit. C. ibi humanius eſt.

(c) Arg. Rubr. Von Ehegelübnüſſen. verſ. würden auch ſolche. fol. mihi. 100. Churf. Auguſti Kirchen vnnd Schulordnung. vid. Beuſt. ſub. rubr. 47. ibi, ſi autem res non eſſet, &c. Fac. illa regula. Quod multa prohibita, facta ubi ſunt, tolerentur. c. 16. ad Apoſtolica, ibi quia multa de Regul. quam reg. ad hoc in Brocardicis ſuis Reg. 99. ibi ſolutio. verſ. in prohibitionibus, Damaſus adducit.

XXXIX.

Frater ſponſam fratris defuncti ſine diſpenſatione non poteſt ducere.

Tex. c. 4. ad audientiam. ubi gl. verb. ſponſa fratris. d. ſponſal. Covarr. 2. p. de ſponſal. c. 6. §. 2. de imped. publ. honeſt. Beuſt. de Matrim. num. 54. An aliquis fratris ſui. Dn. meus Reuſn. conſult. 4. num. 24. & 31.

Diſſ. Beza de divort. p. 88. & Hemming. de coniugio relati à Beuſt. d. lo. R. dub. vid. apud Dn. Reuſn. d. conſ. 4. n. 41. & ſeqq.

Quippe

XL.

Quippe ex ſponſalibus ſolis de jure affinitas contrahitur.

Text. §. 1. l. 6. Labeo. & l. 8. Servius. De grad. & affin. l. 5. in legibus de teſt. l. 3. ſed ſciendum & l. ſeq. Ad l. Corn. de parric. §. ſi uxor. 9. de nupt. Hotom. 8. conſ. n. 1. & ſeqq. Forner. ad l. ſoceri 146. de. V. S.

Diſſ. gl. Mauſer. alij ad d. §. ſi uxor. R. dubit. quinque vid. apud Hotom. num. 4. ibi quod autem in eadem, uſque ad fin.

XLI.

Matrimonium ritè contractum non conſenſus mutuus diſſolvit.

Matth. 19. verſ. 5. & dixit, ibi, erunt duo. & verſ. ſeq. Quod Deus conjunxit. Dec. ad l. nihil. 35. nu. 8. & ideo ubi & Cagn. num. 8. præſens regula. & Sturt. ad num. 4. de R. I. Dn. meus Reuſn. conſult. 9. num. 13. 14. & ſeqq. Fac. & §. nuptiæ, ibi, vitæ individuam. de patr. poteſt. Et l. 1. in conſortium omnis vitæ. de ritu nupt.

Diſſ Canoniſtæ &. Mor. 2. p. de divort. c. 2. ex cauſa voti.

XLII.

Conjux vitæ conjugis inſidias veneno, gladio, ſimili modo ſtruxit? Thori & menſæ, ut loquuntur, ſeparatio non divortium permittitur, ſi cautio ſufficiens, quam judex arbitrabitur, nequeat afferri.

Fac

Fac. tex. in l. conſenſu. C. de repud. vid. c. 8. quia. ibi, ſi quolibet.& c. c. 9. Nov. 117. Vid. Schneid. ad tit. de Nupt. ſub. Rubr. de divort. num. 14. Mozz. de contr. ſub rubr. de Matrim. §. ult. n. 66. Beuſt. de Matrim. Rubr. 9. An. propter veneficium.&c.

Diſſ. videtur gl. ad c. 2. de divort. verb. vel alio crimine.

XLIII.

Adulterium ſive viri ſive mulieris cauſa eſt divortij ([a]) quo facto nocens bona ſua, præter ea quæ in dotem data vel propter nuptias donata ſunt, recipit. ([b])

([a]) *Matth. 5. verſ. 32. ego autem. & 19. c. verſ. 9. Dico. tex. l. 8. conſenſu. §. 2. ſi qua. & §. 3. vir. C. de repud. Fac. tex. c. 9. ibi. ſi quis. Nov. 117. vid. Covar. 2. part. c. 7. §. 5. num. 8. de ſponſal. Plures apud Georg. Mor. 2. p. de divort. c. 7. n. 2.*

([b]) *R. decid. & huius opin. autores. vid. apud Mor. d. tr. 2. c. 8. num. 9. & ſeqq. Vid. & VVeſ. in parat. D. Ad L. Iul. de adulterijs. num. 19.*

Diſſ. Iaſ. Carrer. alij quos refert. unm. 2. uſque ad 8. Mor. & VVeſ. n. 19. quorum ille & rationes eorum ponit.

XLIV.

Prolium vnio adoptionis gemina ([a]) inque locis Rhenanis & alibi non infrequens ([b]) Iuri non aduerſatur ciuili ([c])

([a]) *Vid. Iac. Rickium de vnio prol. c. 9. quo triginta tres ſimilitudines reperies.*

([b]) *Vid. Andr. Perned. in append. ad. tit. Inſt. de Adopt. ibi.* Dieweil bißhero inn Deutſcher Nation/ *&c. potiſſ.*

&c. potiſſ. verſ. Inn der Marggraffſchafft Baden.
Gail. 2. obſ. 125. Rick. paſſim in d. tr. qui Francofurdenſis aliorumq́; ſtatutorum meminit. Fando etiam de vnione prolium Ienæ non ita pridem factâ audivimus.

(c) Rick. d. tr. c. 3. n. 6. & ſeqq.
Rationes dubit. vid. apud eund. Rick. nu. 1. & ſeqq. & num. 44. & ſeqq.

XLV.

Tutor certæ perſonæ datur non rei (a) eoque à Magiſtratu cui perſona pupilli ſubjecta eſt, datur. (b)

(a) L. 12. certas & ſeqq. duab. teſt. tut. & §. certæ. 4. (in alijs eſt tantum verſ. §. 3. ad certam.) inſt. qui teſtam. tut. dari. ubi gl. alij Aldobr. n. 10. & 28. & ſeqq. Hotto. Azo. etiã in ſumm. C. de in lit. dando, &c.
Diſſ. vid. Marc. Vertranius cap. 31. de Iur. liber. inf. p. 120. vel lit. P. & pag. 128. ibi, docebit. R. dubit. vid. apud d. gl.

(b) Br. ad. & per l. un. n. 4. C. ubi pet. tut. vel cur. Azo ibid. in ſum. num. 2. ibi, Quid ſi iſti minores. Gomeſ. 2. Reſol. c. 14. n. 17. & noviſſ. P. Montanus de Iure tut. & cur. per tot. & maximè. n. 1. & 4. cap. 20. ubi plures. & c. 4. n. 22. & ſeqq.
Diſſ. gl. ad L. non ſolum. 10. §. 4. & qui teſtamento. De excuſat. Erneſt. Cothman. conſ. 45. nu. 49. & ſeqq. ubi ait. n. 68. Azonis ſententiam communiter probatam eſſe.

XLVI.

Pupillus (quem patrem familias credimus (a)) apud vitricum ſi tutor eſt, educari poteſt, (b)

(a) *Verſ. deniq; & §. familiæ. 2. l. pronunciatio. 195. Brecch. ad §. matremfamilias. l. 46. pronunciatum de V. S. Fac. & ad Galat. c. 4.*

Contra Connan. 2. Comm. c. 15. n. 12. ibi, patremfam. appellat.

(b) *Arg. l. ult. C. de contr. iudic. & §. Imperator. L. 32. nunquam de Adopt. Cuiac. 6. obſ. 29.*

Diſſ. Vinc: Manz. q. princ. 5. num. 9. quia tunc & VVurmſ. 1. obſ. tit. 38. cap. 4. qui plures huius ſententiæ referunt.

XLVII.

Tutor juſſu teſtatoris ἀνεκλόγιστος, tenetur facere inventarium.

L. 7. tutor in pr. de admin. tut. l. ult. §. illo. ibi, niſi ſpecialiter. C. de arbitr. tut. l. 24. tutores. C. de adm. tutor.. Fac. & Reform. Guter Polycey zu Augſpurg/ *Anno 1548. ſub Rub.* Von Pupillen vnnd minderjährigen Kindern. *§. item.* Das er nach befohlener verwaltung. *Facit.* der Leipziſchen Vormundſchafft ordnung. *Vid. Phanuc. de Phanuc. p. 2. de Invent. n. 38. ibi primo, quia tutor, &c.*

Diſſ. Damhud. de patroc. pupill. cap. 4. tit. 1. num. 15. vid. Dan. Moller. 1. ſemeſt. cap. 39. num. 6. & 7.

XLVIII.

Tutor cum ſe nihil, quod pupillo utile exiſtimabit, prætermiſſurum, nec quod eidem inutile cenſebit, admiſſurum juret (a) pecuniam pupilli ſterilem eſſe ſine culpa pati non poteſt, eiusque nomine pupillo in id quod intereſt condemnetur. (b)

(a) *Auth.*

(a) Auth. quod nunc generale. ſub. l. fin. C. de curat. furioſ. l. de creationib. 27. de Epiſcop. aud. c. ult. ſeu 8. ſi vero Nov. 72. Fac. d. Leipziſche Vormund. ordn. ibi, Wann nun die Vormünden alſo wie ob ſtehet. poſt d. reform. polit. Imper. Anno 1548. Rubr. Von den Pupill. vnd minderjährigen. ibi, Auch mit Gelübden vnd Eyden.

(b) Bl. ad l. 1. in fin. ibi, vide hic unum. C. de cond. indeb. per doctrinam Br. ad L. Divi. 89. Ad L. Falcid. num. 2. & c. per veſtras. 7. ibi vel ſaltem. de don. inter vir. & Vxor. Lud. Rom. conſ. 28. viſa facti ſerie. num. 1. ibi, ut negligens & culpabilis. & conſ. 139. præpoſitæ. ibi. & plene. num. 5. (ubi Mandoſius ad verbum Tradunt. Barbat. Bertrand. alios citat.) & conſ. 188. num. 4. Fac. fin. l. 12. cum tutor. l. 13. tutor. §. 1. l. 15. ſi tutor. de admin. tut. L. 3. ſi pecuniam. C. de vſur. pupill. Fac. quod Salic. ad Authen. Noviſſimè, ibi, & dicitur pupilli. in pr. C. de admin. tut. docet. vid. Dambud. ſub tit. De pupil. min. & prodig. intereſſe. cap. 1. num. 66. tr. De patro. pupill. Hart. Piſt. p. 1. qv. 49. num. 26. & ſeqq. Leipzig. Vormund. ordn. ibi, Vnd demnach wir.

Diſſ. Petr. Royz. deciſ. Litvan. num. 2. & nu. 444. & 445. & ſeqq. poſt DD. ad d. Auth. Noviſſime & Nov. 72. ut hi qui oblig. ſe hab. c. 6. quoniam. ubi Br. num. 7.

XLIX.

An curator ad litem (qui minori etiam agenti opus eſt (a) alterius etiam Iurisdictionis ſubditus à Magiſtratu litis poſsit conſtitui, nuper diſputatum novi. Et magis eſt quod poſsit. (b)

 (a) Tex.

(a) *Tex. l. 2. ibi, ita ubi adultus. C. qui legit. perſ. ſtandi in iud. tex. §. 2. ſi pupillus. ibi ſive agant. l. 3. qui habet. de tutel. §. inviti. (al. verſ. eſt) ibi præterquam. Inſt. de Curat. ubi Hottom. vid. & Angel. ad pr. Inſt. eod. DD. per l. clarum. ibi, cum cautius, C. de ant. præſt.*

Diſſ. gl. & Br. ad d. §. 2. ſi pupillus.

(b) *c. fin. de judic. in. 6. l. 28. ſeu ult. §. 1. ſed etſi quis. ibi tam judicis ſub quo lis, &c. C. de admin. tut. ubi Cyn. Br. & DD. teſte Dan. Moll. ad conſt. Elect. Saxon. 2. gl. conſt. 15. n. 8. quo & alios huius opinionis citat. Gomeſ. 2. Reſol. c. 14. n. 17. ibi, ſi vero.*

Obijciebantur §. ſed hoc de Attill. tut. L. jus dandi de tutor. l. 3. C. qui per tut. & alij textus. Addebantur his gl. & Br. ad l. etiam de tut. gl. in verb. intereſt. & DD. ad l. 3. C. de confirm. tut. Ferrar. in form. libel. qua agitur ad reddendas rat. tut. in verſ. eod. Iacobo n. 4. l. 24. Divi Marcus &c. de tut. & cur. l. ut gradatim. & ibi DD. de mun. & hon. & l. in Eccleſiis C. de Epiſc. & cler. c. bonæ memoriæ & ibi gl. extr. de poſt prælat.

L.

Tutor remotus ob latam culpam non fit infamis.

L. tutor. 3. ibi integra exiſtim. in f. & l. 4. hæ enim cauſæ in pr. §. 2. quid &. in f. l. 7. impuberibus. §. 1. ibi, propè fraudem. De ſuſp. tut. l. ult. C. eodem. VVeſ. in parat. D. de his qui not. infam. & hanc magis communem vocat Treutl. th. 4. diſput. 9. de tutel. p. 2. Adolbr. ad §. 6. ſuſpectus. Inſt. de ſuſp. n. 13. & ſeqq. Ant. Piagg. c. fin. n. 28. Vinc. Manz. q. 8. n. 13.

Diſſ.

Diſſ. gl. ad d. §. ſuſpectus. Bald. Hot. Coraſ. Duar. quos laudat, ſequitur. Treutl. d. lo. ibi. ita de jure. Paul. Mont, c. 36. de ſuſp. tut. reg. 8. n. 11.

Cedemus faciles ſi meliora feres.

FINIS.

DEO PERENNIS GLORIA.

EPIGRAMMA.

QVæ themata evulgas, ſtudijs exulte Magiſter
  Quæris, judicio ſintnè probata meo?
Annon ipſe tuum ingenium ſtudiumq́ probarem?
  Baſcanie tantùm quæ reprobabit iners.
Tu ridebis eam, conſueto & tendere curſu
  Ad metam cæptâ, progrediêre viâ.
Quò tendis venies: duce te, tuus ille ſequetur.
  OLHAFIVS, generis dans documenta Sui.
Quem ſublimis AVI materni fama BADHORNI
  Qui quondam Themidos Sol Oculusq́ fuit:
Quemq́ Propinquorum ſplendor, quem gloria Patris,
  Allicit, ut ſimiles occupet ire gradus.
Prima peracta via eſt; jam pandendæ altius alæ
  Mentis & è ſummis palma petenda bonis.

Sic ultra Oceani fines & littora, nomen,
Veſtrum perpetuò libera fama feret.

Theodoricus Steinmetz,
Lipſ. V. I. D.

ALIVD.

QVod themata, OLHAFFI, ſtudio conſcri-
pta Magiſtri,
Defendis, Legum fontibus hauſta, tui,
Laudo conatum egregium, vigilemq́; laborem
Plurima quæ ſecum commoda ferre ſolet.
Perge modò, ut benè cæpiſti, curſumq́; ſtudendi
Iuris, conſtanti confice mente, tuum.
Sic meritæ quondam referes hinc præmia laudis,
Præmia grata Patri, præmia grata Tibi.

M. Nicolaus Liſſca.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0041-1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0042-6

Leipzig, Diss., 1593/1619

ULB Halle 3
004 954 793

VD17

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0043-2

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-852067-p0044-7

1600

6/

…INQVA-

…A.

…ris & ibid.

… Libri Inſt. Im-

…materias

…s

… extraordinariè,

…DEO,

…O CASP. F.

… LIPSIEN.

…ate.

…bit

…S LEONH.

…IVS LIP-

23.

M. Iunij.

… Anno M. DC.

…ate libertate, more … …
…gno Lebzeltero I.U. Candidato
…ico … colendo amandoq; dedi
Autor M.C.J.L.